

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten, was vom Anfang des Jahrs 1647. biß gegen Ende desselben zwischen Jhro Römisch-Kayserlichen Majestät, dann den Beyden Cronen Franckreich und Schweden, ingleichen des Heiligen Römischen Reichs Chur-Fürsten, Fürsten und Ständen, zu Oßnabrück und Münster gehandelt worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1735

VD18 90566467

N.I. Articulus à Cæsareanis exhibitus, Satisfactionem Hasso-Casselanam concernens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52129)

1647.

Julius. *Dictat Monasterii* ^{24 Junii} ^{4 Julii} Anno 1647.*sub Director. Mogunt.*

N. I.

1647.

Julius.

*Articulus à Cæsareanis exhibitus, Satisfactionen Hasso-Cassellanam
concernens.*

Circa causam Successionis Marpurgensis inter Cæsaream & Regias Majestates, contententibus Sacri Romani Imperii Statibus, ita conventum est, ut Dominus *Georgius* Landgravius seu Domus Hasso-Darmstadina cum primis restituat Domui Hasso-Cassellanæ Civitatem & Præfecturam Herrenbreitung, Broderode, Hallenberg & Steinbach, renunciando Juri oppignoracionis, aliisque Juribus sibi desuper competentibus, reliquæ omnes Ditiones, Oppida, Pagi, Villæ & terræ cum omnibus appertinentiis, quæ per Sententiam Cæsaris, atque inde secutam Transactionem Domino Landgravio *Georgio* adjudicatæ, attributæ & acquisitæ fuerant, in duas æquales partes dividantur, quarum una Domui Hasso-Darmstadinæ assignetur, inque ea comprehensa sit Academia, Civitas & Præfectura Marpurgensis, itemque Præfectura Epstein, Braubach & Hohenstein: altera dimidia verò Domui Hasso-Cassellanæ cedatur.

Quoad reliquas controversias in dicta Transactione compositas vel in Sententia Cæsaris Anno 1623. lata decisas, omnia in eostatu permaneant, in quem juxta Sententiam & Transactionem collocata sunt vel collocari debuerunt. Præterea confirmabit Imperator Confraternitatem & unionem inter Domum Saxoniam, Brandenburgicam & Hassiacam, eo modo, quo ab aliis Imperatoribus confirmata sunt, cæterorum vero Pactorum Confirmationibus petitis ad Sacram Cæsaream Majestatem remissa esto, Eaque hoc nomine cum debita reverentia adeatur.

Quod vero ad postulatam indemnitate præstationem attinet. 1.) Omnium retineat Domus Hasso-Cassellana Abbatiam Hirsfeldensem cum omnibus appertinentiis, Secularibus & Ecclesiasticis, in perpetuum, & donec controversiæ Religionis amicabili compositione sopiantur. Ita tamen, ut eo nomine Investituram sicut prædecessores, Abbates Hirsfeldenses, consueverant à Cæsarea Majestate toties, quoties casus evenerit, petere cæteraque, quæ in Articulo V. de bonis Ecclesiasticis disposita sunt, observare teneatur. 2.) Jus directi Domini in Præfecturas Schaumburgicas, Bütschburg, Sachsenhagen & Stadthagen, quod Episcopatus Mindano antehac assertum, porro ad Domum Cassellanam duntaxat pertineat, citra ulteriorem dicti Episcopatus contradictionem, exceptis tamen iis, quæ in Præfectura Schaumburg Ducis Brunsvicensis & Luneburgenses sibi asserunt. Ulteriorem vero Domini utilitatis dispositionem dictarum Præfecturarum Cæsareani Sacræ Cæsareæ Majestati reservatam volunt. 3.) Pendantur dictæ Domine Landgraviæ tutorio nomine Sexcentena Thalerorum Imperialium millia exigenda ex quartiriis hætenus eis & ultra Rhenum possessis, intra terminum presenti Tractatu conveniendum. Et ut hoc certius determinari possit, omnesque futurarum litium occasiones præcindantur, teneantur edere designationem omnium Contributionum ex ejusmodi quartiriis hætenus menstruatim pendi solitarum.

E contra Domina Landgravia teneatur statim post conclusam & publicatam Pacem restituere Dominis Electoribus, Moguntinensi & Colonienfi, Abbati item Fuldensi, tum & reliquis Statibus & Ordinibus Imperii, tam Mediatas quam Immediatis, omnes Provincias & Episcopatus, nec non illorum

M m m 3

Ur-

1647.
Julius.

Urbes, Oppida, Præfecturas, Fortalitia, Propugnacula, hisce bellis occupata absque omni destructione, deterioratione, demolitione aut exportatione annonæ, tormentorum bellicorum, aut reliqui apparatus bellici, nisi in quantum hæc talia post occupationem aliunde invecata sunt. In primis teneatur Domina Landgravia, nomine quo supra, Sacræ Cæsareæ Majestati debitam præstare obedientiam & fidelitatem, quo facto tota Domus Hasso-Cassellana cum omnibus sibi addictis, nullo prorsus excepto, fruatur Amnestiæ beneficio, cum omnibus Clausulis supra Art. II. & III. generaliter & specialiter expressis, sitque recepta in participationem Pacis Religiosæ & Profanæ, ac præfertim gaudeat omnibus beneficiis Concessionibus & decisionibus supra Artic. V. de Compositione Gravaminum expressis &c.

1647.
Julius.

S. X.

Die Hessen-Cassellischen sind damit nicht zufrieden.

Die Hessen-Cassellischen aber waren mit solchem Project nicht zu frieden, sondern beharreten immer fort bey ihren ersten Postulatis; und, damit desto besser in die Augen fallen möchte, worinnen ihre Forderungen, von den Kayserlichen Project,

so wohl in puncto *Successionis Marburgensis*, als in puncto *Satisfactionis* unterschieden seyn; so machten dieselben, nachstehende differential-Puncten in denen sub. N. I. anliegenden Monitis bestandt.

Derselben Monita über das letztere Kayserliche Project.

N. I.

Monita Legatorum Hasso-Cassellanorum ad Resolutionem Cæsaream in Causa Marburgensi & Satisfactione Hassiaca.

Cæsarea Resolutio I. Julii Monasterii exhibita ab ultima Declaratione Hassiaca differt adhuc in sequentibus:

1.) Cæsareani Domini Plenipotentiarum faciunt tantum relative mentionem *Amnestiæ* in Artic. II. & III. comprehensæ. Non contradicunt quidem Legati Cassellani, sed acceptant hanc concessionem, ita tamen, ut post verba: *Cæsarea Amnestia*, proposito modo repetatur & verborenis Instrumento Pacis inseratur.

2.) Ratione *Abbatie Hirsfeldensis* adjicitur appendix, nempe quod Domus Hasso-Cassellana ea observare teneatur, quæ Art. V. (ubi agitur de libera electione) de bonis Ecclesiasticis disposita sunt. Hoc autem propterea fieri non potest, quia hæc Abbatia extincto Capitulo non solum ante Annum 1624. cum bonis Hassiacis commixta, & in forma Secularis Provinciæ possessa, sed etiam a Dominis Cæsareanis Plenipotentiarum Domui Cassellanæ antehac simpliciter & in perpetuum concessa fuit.

3.) Circa *Pacta* 1.) ita se declarant Cæsareani Domini Plenipotentiarum, quod Imperator confirmabit Confraternitatem & unionem inter Domum Saxoniam, Brandenburgicam & Hassiacam, eo modo, quo ab aliis Imperatoribus confirmata sunt, sed in retro-Actis hæc confirmatio simpliciter concessa est. Deinde denegatur a Cæsareana Resolutione petita confirmatio 1) *Pacti Hassiaci Hereditarii* de Anno 1568. in Domini Philippi Senioris Testamento radicati. 2.) *Pacti Primogenituræ*, non obstante, quod hæc confirmatio in retro-Actis fuerit concessa. 3) *Pacti Waldeccensis*. 4.) *Pacti Hanovici*, ut & 5) *Concessio Privilegii Majorænitatis*. Non recusat Domina Landgravia hoc nomine Cæsaream Majestatem cum debita reverentia adire, dummodo de effectu & ipsa confirmatione per hanc Pacificationem certa sit.

4) In *Causa Marburgensi* consentire non possunt Legati Cassellani in conditionibus juxta projecti tenorem firmiter inhaerent, ut nempe restitutis ante omnia bonis & juribus patrimonialibus ad hereditatem Marburgensem non pertinentibus, nec non una hereditatis quarta ab ipsis Darmstadinis Lineæ Cassellanæ olim asserta, reliqua quarta controversa, salva antiqua divisione, & electione Domui Cassellanæ, permissa, quid e suis terris Lineæ Darmstadi-